

क्र.साप्रवि/रवका/सा.आ./न.क्र.४९/
महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्या.
एस्ट्रेला बैंटरीज विस्तारित इमारत,
तळ मजला, धारावी रोड, माटुंगा,
मुंबई - ४०० ०१९.

प्रशासकीय परिपत्रक क्र. २८ दिनांक २७/०३/२००६

विषय : माहितीचा अधिकार अधिनियम - २००५.

- संदर्भ : १) या कार्यालयाचे पत्र क्र. साप्रवि/रवका/मरावीविकंम/न.क्र.८८७/२२१० दिनांक २०.९.२००५.
२) या कार्यालयाचे पत्र क्र. साप्रवि/रवका/मरावीविकंम/न.क्र.८८७/३२९०४ दिनांक १०.१०.२००५.

केंद्र शासनाच्या माहितीचा अधिकार अधिनियम - २००५ मधील तरतूदीची अंमलबजावणी म.रा.वी.वितरण कंपनीच्या सर्व कार्यालयात व्हावी या दृष्टीने त्याबाबतच्या सूचना मुख्य कार्यालयाच्या उपरोक्त पत्रांन्वये निर्गमित करण्यात आल्या आहेत.

२. केंद्र शासनाच्या माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ मधील सूचनांच्या अंमलबजावणीकरिता आता, महाराष्ट्र शासनाचे कक्ष अधिकारी, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग यांनी त्यांच्या दि.१८.१.२००६ च्या पत्रांन्वये शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाने आयोजित केलेल्या बैठकीच्या कार्यवृत्ताची प्रत माहितीसाठी पाठविली आहे.

३. शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाकडून प्राप्त झालेल्या सूचनांच्या अनुषंगाने खालील मुद्यांबाबत तात्काळ उचित कार्यवाही करण्यासाठी म.रा.वी.ज वितरण कंपनीच्या मुख्य अभियंत्यांना विनंती करण्यात येत आहे.

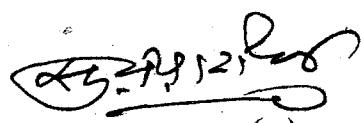
- अ) संबंधित कार्यालयाचे सहायक माहिती अधिकारी, माहिती अधिकारी व अपिलीय प्राधिकारी यांच्या माहितीचे सूचना फलक कार्यालयाच्या प्रवेशद्वाराजवळ लावावेत.
- ब) माहितीचा अधिकार अधिनियम-२००५ मधील कलम ४ अन्वये त्यांच्या अधिष्पत्याखालील कार्यालयाची माहिती प्रसिध्द करावी व वेळोवेळी सदर माहिती अद्यावत करण्याची दक्षता घ्यावी.
- क) संबंधित कार्यालयातील सहायक माहिती अधिकारी, माहिती अधिकारी व अपिलीय प्राधिकारी यांची संकलित केलेली माहिती संकेतस्थळांवर प्रसिध्द करणे व त्यात वेळोवेळी होणा-या फेरफारांची अद्यावत नोंद घेतली जाईल याची दक्षता घ्यावी.
- ड) याबाबतची माहिती शासनाला प्रत्येक महिन्याच्या १५ तारखेच्या आत सादर करावयाची असल्याने प्रत्येक कार्यालयाकडे प्राप्त होणारे अर्ज/अपिले आणि दंडनीय कारवाई याबाबतचे मासिक अहवाल, महाराष्ट्र माहितीचा अधिकार-२००२ च्या अहवालप्रमाणेच विहित प्रपत्रात

परंतु नियमितपणे प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत मुख्य अभियंता व जनसंपर्क अधिकारी तथा समन्वय अधिकारी, प्रकाशगड, बांद्रा(पूर्व), मुंबई-५१ यांजकडे निक्षून पाठवावेत. सदर विवरण पत्रातील माहिती प्रशासकीय परिपत्रक क्र.२३ दि.२/३/२००६ मध्ये दिलेल्या सूचनानुसार ISM फॉटचा वापर करूनच तयार केलेली असावी आणि ती परिमंडल स्तरावर एकत्रित करून संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करावी. मुख्य माहिती व जनसंपर्क अधिकारी तथा समन्वय अधिकारी यांनी सदर माहिती शासनास फलोपीमध्ये सादर करावी.

४. कक्ष अधिकारी, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग यांजकडून प्राप्त झालेल्या, महाराष्ट्र माहितीचा अधिकार २००५ च्या संदर्भात, दि. २३.११.०५ रोजी घेतलेल्या बैठकीच्या कार्यवृत्ताची प्रत सोबत जोडली आहे.

५. सर्व संबंधितांना विनंती की त्यांनी वर नमूद केल्याप्रमाणे तसेच शासनाच्या सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.२०.१२.२००५ च्या पत्रामध्ये नमूद केल्याप्रमाणे सर्व सूचनांचे काटेकोरपणे पालन होईल याची दक्षता घ्यावी.

सोबत : वरीलप्रमाणे

मुख्य महाव्यवस्थापक (क)

प्रती :

म.रा.वी.वितरण कंपनीच्या उप विभागीय कार्यालय स्तरापर्यंत

प्रत :

मुख्य माहिती व जनसंपर्क अधिकारी तथा समन्वय अधिकारी,

म.रा.वी.वितरण कं.मर्या,

प्रकाशगड,बांद्रा, मुंबई- ५१.

- यांना परिच्छेद क्र.३ मध्ये नमूद केलेल्या सूचनेनुसार करावयाच्या योग्य त्या कार्यवाहीकरिता.

माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००५ च्या अमलबजावणीसंबंधातील कार्यवाहीचा आढावा घेण्यासाठी मुख्य सचिवांनी दिनांक २३-११-०५ रोजी दुपारी ४-३० वाजता मंत्रालयातील ६ व्या मंजल्यावरील समिती कक्षात आयोजित चर्चेचा गोषधारा.

सदर चर्चेच्या वेळी उपस्थित राहून मार्गदर्शन करण्याची विनंती स्वीकारून डॉ.सुरेश वि. जोशी, राज्य मुख्य माहिती आयुक्त, महाराष्ट्र मुंबई हे उपस्थित राहिले होते. अन्य उपस्थितांची माहिती सोबतच्या यादीमध्ये दर्शविण्यात आली आहे,

चर्चेमध्ये अनेक विषयांची चर्चा झाली. मुख्य सचिवांसह अनेक विभागांच्या अ.मु.स./प्र.स. व सचिवांनी चर्चेत सहभाग घेतला. चर्चेअन्ती खालीलप्रमाणे कार्यवाही करण्याचे उरविण्यात आले:-

क्र.	मुद्दा	कार्यवाही	संबंधित विभाग	कार्यवा ही पूर्ण करण्या- साठीची मुदत
१	२	३	४	५
१	शासनाच्या संगणक संकेतस्थळी (वेबसाईट WWW.Maharashtra.Gov.In)उपलब्ध करून देण्यात आलेली माहिती पहाण्यासाठी मंत्रालय परिसरात सोयीस्कर टिकाणी संगणक बसविण्यात यावेत. म्हणजे सर्वसामान्य नागरिकांना अर्ज न करतादेखील माहिती मिळू शकेल तसेच नेमका कोणत्या अधिकाऱ्याकडे अर्ज करावा हेही समजू शकेल.	मंत्रालय/नवीन प्रशासन भवन परिसरात एका सोयीस्कर टिकाणी जनतेला माहिती मिळू शकेल यासाठी पुरेशा संख्येने संगणक बसविणी.	माहिती तंत्रज्ञान विभाग	३ महिने
२	मंत्रालयातील प्रत्येक विभागाने सूचना फलकावर त्या त्या विभागातील सहायक माहिती अधिकारी/माहिती अधिकारी व अपिलीय प्राधिकारी यांची माहिती प्रसिद्ध करणे तसेच आपआपल्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व	सर्व मंत्रालयीन विभाग तसेच विशेषत: महसूल विभाग, नगर विकास विभाग, ग्राम विकास विभाग/गृह विभाग/वित्त विभाग/सहकार पणन व वस्त्रोदय विभाग यांनी आपल्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील क्षेत्रिय	सर्व मंत्रालयीन विभाग विभाग	२ आठवडे

<p>कार्यालयाना त्या त्या कार्यालयाच्या प्रवेशद्वाराजवळ फलक लावून अशी माहिती प्रसिद्ध करण्याच्या सूचना घायात. मोठा जनसंपर्क असलेल्या कार्यालयांनी उदा. तहसिलदार-जिल्हाधिकारी कार्यालये/महानगरपालिका/नगर गांतिका-परिषदा/जिल्हापरिषदा/ग्रुहनिर्माण महामंडळ/विक्रीवर कार्यालय/निबंधकांची कार्यालये पोलीस इ. कडून अशी कार्यवाही विनाविलंब क्वाही.</p>	<p>कार्यालयांकडून याबाबतची कार्यवाही तत्काळ पूर्ण करून घ्यावी आणि कार्यपूर्तीचा अहवाल तपशीलासह सा.प्र.वि./माहिती तंत्रज्ञान विभाग यांचेकडे पाठवावा.</p>
<p>मंत्रालयीन विभागांमध्ये मोठ्या संख्येने सहायक माहिती अधिकाऱ्यांच्या नेमणुकांची आवश्यकता नसावी. नोंदवणी शायेत एक सहायक माहिती अधिकारी नेमून प्राप्त होणाऱ्या सर्व अर्जांची नोंद करण्याचे व ते कोणाकडे व केवळ पाठविले याची नोंदवही टेवण्याचे काम त्यांचेकडे सांपविणे उचित उरेल.</p>	<p>सर्व मंत्रालयीन विभागांनी या मुद्याचा विचार करून सहायक माहिती अधिकाऱ्यांची संख्या कमी करण्याचा प्रयत्न करावा व सुधारित आदेश काढून त्याचा तपशील माहित तंत्रज्ञान विभागाकडे पाठवावा.</p>
<p>राज्याचा अधिनियम निरसित करताना ११-१०-०५ पर्यंत प्रलंबित असलेल्या अर्ज/अपिलांवर तो निरसित झालेलाच नाही असे मानून पूर्वीप्रमाणेच कार्यवाही करावी असे ठरविण्यात आले आहे. परंतु अशा अर्जावरील/अपिलांवरील निर्णय १२-१०-०५ वा त्यानंतर झाल्यास त्यावरील अपिलांवर कशाप्रकारे कार्यवाही क्वाही हे स्पष्ट नाही. त्यामुळे संबंधित अपिलीय प्राधिकारी/क्षितीय</p>	<p>याबाबत विधी व न्याय विभागाशी विचार विनिमय करून जरुर त्या सूचना संबंधिताना त्यरित देण्यात यायात. सा.प्र.वि.ने याबाबतची नस्ती विधी व न्याय विभागाकडे संदर्भित केल्याचे सांगण्यात आले.</p>
<p>विधी व न्याय विभागाशी विधी व न्याय विभाग</p>	<p>आणि विधी व न्याय विभाग सा.प्र.वि. विधी व न्याय विधी व न्याय विभाग सा.प्र.वि.ने विधी व न्याय विभाग</p>

	अपिलीय प्राधिकारी यांनी तशी अपीले स्वीकारणे थांबविले आहे.			
५	मंत्रालयीन विभाग व क्षेत्रिय कार्यालये येथील माहिती अधिकारी/ अपिलीय प्राधिकारी यांचेकरिता प्रशिक्षणाचा कार्यक्रम राबविण्याची आवश्यकता.	यशदाकडून मार्च २००६ पर्यंतच्या व्यापक प्रशिक्षणाचा कार्यक्रम तयार करून त्यासाठी रु.१.०८ कोटी इतका निधी उपलब्ध करून देण्याचा प्रस्ताव सादर करण्यात आला आहे त्यावर सत्वर निर्णय घेऊन संस्थेला कळविणे.	सा.प्र.वि./ विस विभाग	२ आठवडे
६	कायद्यातील कलम ४ प्रमाणे कार्यवाही प्रतयेक कार्यालयाने १२-३०-२००५ पूर्वीपूर्ण करणे बंधनकारक होते. परंतु याबाबतची प्रगती अत्यंत असमाधानकारक असल्याचे आढळते. याबाबतची कार्यवाही पूर्ण करून ती नियमतपणे अद्यावत करत राहिल्यास माहितीसाठी अर्ज करणे व ती पुरविण्यासाठी वेळ व श्रम सार्व करणे या दोन्हीमध्ये मोठी घट होईल. तसेच वैयक्तिक गाहणी माझून समस्या सोडवून घेण्यासाठी प्राप्त होणाऱ्या अर्जाची संख्या खूप मोठी असल्याने अशा अर्जाबाबत होत असलेल्या कार्यवाहीची सद्यश्राती अर्जदाराता ठराविक कालावधिनंतर वेळोवेळी कळविण्यात आल्यास ती जाणून घेण्यासाठी कराव्या लागणाऱ्या अर्जाचेही प्रमाण घटेल.	सर्व मंत्रालयीन विभाग व क्षेत्रिय कार्यालयांना कायद्यातील कलम ४ अनुसार आवश्यक ती कार्यवाही प्राथम्यपूर्वक पूर्ण करण्याच्या सूचना या पूर्वांच देण्यात आलेल्या असून त्याकरिता यशदाने तयार केलेले नमुनेही पुरविण्यात आलेले आहेत. त्यामुळे यासंदर्भातील कार्यवाही. विनाविलंब पूर्ण करून मंत्रालय खुद व क्षेत्रिय स्तरावरील कार्यालयांची कार्यवाहीदेखील अग्रक्रमाने पूर्ण होईल याकडे प्रत्येक विभागाने जातीने लक्ष घावे.	सर्व मंत्रालयीन विभाग व त्या त्या विभागाच्या प्रशासकीय नियंत्रणा- खालील सर्व क्षेत्रिय कार्यालये	२ आठवडे
७	केंद्र शासनाच्या कायद्यातील तरतुदीनुसार वर्षभरातील कामकाजाचा अहवाल संसदेपुढे	प्रत्येक विभागाने आपआपत्या प्रशासकीय नियंत्रणाखालील सर्व कार्यालयांची माहिती विभाग	सर्व मंत्रालयीन विभाग	२ आठवडे

सादर करावा लागणार आहे.
त्यामुळे या कायद्याच्या कार्यकक्षेत
राज्यशासनाची एकूण किती
कार्यालये आहेत? त्यातील प्रत्येक
कार्यालयातील सहायक माहिती
अधिकारी / माहिती अधिकारी व
अपिलीय प्राधिकारी यांची
माहिती आणि एकूण नियुक्त्यांची
संख्या तसेच त्या प्रत्येकाकडे प्राप्त
होणारे अर्ज/अपिले, निकाली
काढलेले अर्ज/अपिले, प्रत्येक
अर्ज/अपिले यांची दर महिन्याची
माहिती आणि वर्षांअखेरची
एकूण माहिती यांचे अहवाल
तसेच दंडनीय कारवाई
बाबतचाही मासिक व वार्षिक
अहवाल शासनाने नियमितपणे
आयोगाकडे पाठविण्याची
आवश्यकता

संकलित करून त्या त्या
कार्यालयातील सहायक
माहिती
अधिकारी / माहिती
व अपिलीय प्राधिकारी यांचा
तपशील आपआपल्या
संकेतस्थळावर प्रसिद्ध करावा
व तो फलॉपीसह माहिती
तंत्रज्ञान विभागाकडे पाठवावा.
त्याचप्रमाणे विविध स्तरावरील
गाव/तालुक/जिल्हा/विभाग/
राज्य) कार्यालयांची व
अधिकार्यांची संख्या देखील
त्यामध्ये नमूद करावी व
त्यामध्ये वेळोवेळी होणाऱ्या
फेरफारांची अद्यावत नोंद
घेतली जाईल याचीही दक्षता
घ्यावी. तसेच प्रत्येक
कार्यालयाकडे दरमहा प्राप्त
होणारे अर्ज/अपिले आणि
दंडनीय कारवाई याबाबतचे
मासिक अहवाल पूर्वी प्रमाणे
विहित प्रपत्रात परंतु
नियमितपणे सादर केले
जातील याची प्रत्येक
विभागाने काळजी घ्यावी.
प्रत्येक विभागाने आपआपल्या
प्रशासकीय नियंत्रणाखालील
सर्व कार्यालयांना याबाबत
सूचना घाव्यात व कार्यपूर्तीची
खात्री करून घ्यावी.

विवरणपत्र 'अ'

शासकीय माहिती अधिकाऱ्यांनी संबंधित जिलहिकारी यांचेकडे दरमहा दि.५ पूर्वी सादर करावयाची माहिती.

ते दिनांक

शासकीय माहिती अधिकाऱ्याचे नाव,	भागीहित्या कालाबधीत प्राप्त द्यावेतल्या अजांची संख्या	त्यापेकी निकालात काढलेल्या अजांची संख्या	प्रलंबित अजांची संख्या व त्याची संक्षिप्त कारणे	३० दिवसांपेक्षा जास्त दिवसां पासून प्रलंबित अजांची संख्या व त्याची कारणे
पदनाम व कार्यालयाचे नाव	१	२	३	४

विवरणपत्र 'ब'

सर्वे अपैलीय प्राधिकाऱ्यांनी संबंधित जिलहिकारी यांचेकडे दरमहा दि.५ पूर्वी सादर करावयाची माहिती.

ते दिनांक

उपोलोद्य प्राधिकाऱ्याचे नाव,	प्राप्त आलेल्या अपैल अजांची संख्या	निकालात काढण्यात अपैल अजांची संख्या व त्याची संक्षिप्त कारणे	प्रलंबित अपैल अजांची संख्या व त्याची संक्षिप्त कारणे	६० दिवसांपेक्षा जास्त दिवसां पासून प्रलंबित अपैलांची संख्या व त्याची कारणे
पदनाम व कार्यालयाचे नाव	१	२	३	४

विवरणपत्र 'क'

प्रत्येक विभागाची आपैल व सर्व मंत्रालयीन विभागांनी सामान्य प्रशासन विभागाकडे एकाक्रित करून दरमहा दि.१५ पूर्वी पातवावयाची माहिती.

माहितीचा कालावधी : - दिनांक ते दिनांक

एकूण संक्रम	एकूण शासकीय माहिती आधिकाऱ्यांची संख्या	प्राप्त आलेले निकाली काढलेले अर्जे	प्राप्त झालेले निकाली काढलेले अर्जे	६० दिवसांपेक्षा जास्त दिवसां पासून प्रलंबित अपैलांची संख्या व त्याची कारणे
कार्यालयांची संख्या	प्राप्त आलेले एकूण अर्जे	प्राप्त आलेले एकूण अपैल अर्जे	प्राप्त आलेले एकूण अपैल अर्जे	६० दिवसांपेक्षा जास्त दिवसां पासून प्रलंबित अपैलांची संख्या व त्याची कारणे
	१	२	३	४